

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

25 januari 2000

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse
Economische Unie en de regering van Oekraïne inzake de wederzijdse bevordering
en bescherming van investeringen, ondertekend in Kiev op 20 mei 1996**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	13
Advies van de Raad van State	17
Ontwerp van decreet	21
Bijlage	25

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE BESPREKING

1. Betekenis van de overeenkomst

Doel van de overeenkomst

In het algemeen staat de Vlaamse regering positief ten opzichte van het sluiten van internationale investeringsakkoorden, die van belang zijn voor Vlaamse investeerders in het buitenland. Alhoewel buitenlandse investeringen reeds worden beschermd door nationale wetgevingen, biedt een bilateraal verdrag bijkomende waarborgen wegens de voorrang van het internationaal recht op het interne recht van een staat.

De doelstelling van een dergelijke overeenkomst is, naast het aanmoedigen van investeringen, het bieden van een garantie voor een maximale bescherming aan de investeerder, zoals de waarborgen voor een billijke en rechtvaardige behandeling van de investering, de clausule van de meest begunstigde natie om discriminatie te voorkomen, een vergoedingsplicht bij onteigenende maatregelen en de vrije overmaking van inkomsten. Bovendien creëert zulke overeenkomst een eigen juridisch kader waarin investeringsgeschillen kunnen geregeld worden en waarbij de investeerder een beroep kan doen op internationale arbitrage.

De overeenkomst vormt een gemengd verdrag

Dergelijke internationale overeenkomsten ten gunste van investeringen in het buitenland zijn verdragen in de zin van het volkenrecht of internationaal publiek recht. Het zijn juridisch bindende en afdwingbare akten onderschreven door volkenrechtelijke rechtspersonen, in casu drie onafhankelijke en soevereine staten en drie deelstaten met een grondwettelijk toegekende bevoegdheid om verdragen te sluiten. Die akten vormen de rechtsgrond voor rechten en verplichtingen in hoofde van die zes overheden en rechtstreeks in hoofde van investeerders op elkaars grondgebied. Overeenkomstig artikel 167 van de Grondwet, worden alle verdragen gesloten door de daartoe bevoegde regeringen en aan hun parlementen ter instemming voorgelegd, vooraleer ze uitwerking kunnen hebben.

Het zgn. "gemengde" karakter van de BLEU-overeenkomsten inzake investeringen werd in april 1995 unaniem aanvaard door de leden van de interministeriële Conferentie voor buitenlands beleid. Zowel de Gewesten als de federale overheid worden namelijk in principe bevoegd geacht. Dergelijke overeenkomsten worden gemengde verdragen genoemd wegens de gezamenlijke bevoegdheidsuitoefening op het federale en het gefedereerde niveau.

De Gewesten zijn immers bevoegd voor het economisch beleid, alsook voor het afzet- en uitvoerbeleid, overeenkomstig artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1° en 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI), zoals gewijzigd. De federale overheid blijft bevoegd inzake de verzekering van invoer-, uitvoer- en investeringsrisico's (art. 6, § 1, VI, eerste lid, 3°, BWHI), het handelsrecht, het vennootschapsrecht en de regelgeving voor de vestiging van bedrijven met uitzondering van die in de toeristische sector (art. 6, § 1, VI, vijfde lid, 5° en 6°, BWHI).

Daarom bepaalt het eerste artikel van het bijgevoegde ontwerp van decreet dat het een gewest-aangelegenheid betreft. Het tweede en laatste artikel houdt in dat het Vlaams Parlement zijn goedkeuring verleent aan de voorliggende overeenkomst, zodat ze in werking kan treden na de instemming van al de betrokken parlementen en na de ratificatie door de federale overheid en door het partnerland.

2. Schets van het partnerland

Institutionele en politieke gegevens

Oekraïne verklaarde zich op 1 december 1991 onafhankelijk. Het had wel eerst het verdrag voor economische samenwerking met de Russische Federatie en Wit-Rusland (het Slavisch Gemenebest) ondertekend. Sinds 31 december 1990 wordt Oekraïne door België erkend en sinds maart 1992 onderhoudt België diplomatieke betrekkingen met Oekraïne en heeft het een diplomatieke post in Kiev.

Op 28 juni 1996 keurde het parlement de nieuwe grondwet goed. Er was tot dan gebruik gemaakt van een gewijzigde versie van de Sovjet-Russische grondwet (er kwam een eenkamerstelsel voor een overgangsperiode van vijf jaar). Door de nieuwe grondwet werd het Oekraïens de staatstaal; de taalrechten van Russen, Polen, joden en andere

minderheden werden gewaarborgd. De Krim kreeg een statuut als autonome republiek.

De wetgevende macht berust bij de Verchovna Rada of Opperste Raad. Dit parlement telt 450 afgevaardigden, verkozen voor vijf jaar. De laatste verkiezingen dateren van maart 1998.

Na de verkiezingen dreigden gematigde nationalist en rechts gemarginaliseerd te worden. De tegenstanders van hervormingen wonnen immers. Er bleek eens te meer een diepe kloof te bestaan tussen het rurale, nationalistische westen en het geïndustrialiseerde, pro-Russische oosten en zuiden.

Er werd een nieuwe regering gevormd in september 1997. Ze werd licht gewijzigd na de verkiezingen van 1998.

De uitvoerende macht berust bij de president (verkozen voor 5 jaar ; éénmaal hernieuwbaar) en bij het kabinet van ministers.

Samenwerking met Vlaanderen

Op 15 maart 1994 ondertekenden Vlaanderen en Oekraïne op ministerieel niveau een overeenkomst inzake samenwerking tussen het departement Onderwijs van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en het Oekraïense ministerie van Onderwijs. Er ging speciale aandacht naar het hoger onderwijs (burgerlijk-ingenieurstudies, productontwikkeling, marketing, agro-business, toerisme- en hotelmanagement, opleiding leerkrachten, schoolmanagement).

Dit akkoord werd vernieuwd op 10 april 1998, tijdens een bezoek van de toenmalige Vlaamse minister van Onderwijs aan Oekraïne. Het nieuwe akkoord geldt voor de academiejaren 1998-99 en 1999-2000 en voor de domeinen architectuur, landbouw, economie, toerisme, schoolmanagement, Oekraïense en Nederlandse taal.

Vlaanderen is afwezig op de culturele scène, hoewel er volgens de federale ambassade een hoge return aan visibiliteit bestaat in ruil voor lage investeringen. Omdat Oekraïne het belang van het federale België en van Vlaanderen hoog inschat, heeft de Oekraïense overheid in de periode 1996-98 herhaald aangedrongen op het sluiten van een bilateraal verdrag met Vlaanderen.

In haar beleidsnota voor deze legislatuur heeft de Vlaamse regering Oost- en Centraal Europa als

een van haar geografische prioriteiten aangeduid. Het doel van dat beleid is erop gericht Vlaanderen als een volwaardige partner op de internationale scène een politieke, economische en maatschappelijke rol te laten spelen bij het consolideren van democratische hervormingen in Oost- en Centraal Europa. Anderzijds is Vlaanderen, gelegen in het hart van Europa, voor Oekraïne ook een geschikte opvolger van de bilaterale betrekkingen met de vroegere eenheidsstaat België, want hun relaties blijken zowel op het thans federale België als op de gefedereerde overheden te zijn gericht.

Vandaar dat de Vlaamse regering op 27 oktober 1998 heeft besloten formele onderhandelingen met haar te openen over een algemeen samenwerkingsverdrag naar het voorbeeld van de verdragen met enkele Centraal- en Oost-Europese landen, zoals Polen en Roemenië.

In alle Oost-Europese landen, dus ook in Oekraïne, is Vlaanderen officieel op een nadrukkelijke wijze actief d.m.v. het samenwerkingsprogramma voor Centraal- en Oost-Europa. In het kader van dat Vlaams samenwerkingprogramma, werd Oekraïne sinds 1996 als een prioritair land beschouwd. Elf projecten werden er reeds sinds 1992 ondersteund voor een totaal bedrag van ca. 76 miljoen frank. Al deze acties moeten bijdragen tot het strategische doel om van dit land en andere staten in dat deel van Europa stabiele democratieën te maken.

In datzelfde kader werd Oekraïne bij beslissingen dd. 29 juni 1994 en 9 juli 1996 van de Vlaamse regering ook gekozen als prioritaire partner om een overeenkomst te sluiten ter bevordering en bescherming van investeringen. In mei 1996 werd een dergelijk verdrag ondertekend door Oekraïne enerzijds en de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU), anderzijds, vertegenwoordigd door de federale regering en de drie gewestregeringen in de persoon van de federale minister van Buitenlandse Zaken. Die overeenkomst ligt ter goedkeuring voor.

Samenwerking met andere landen en met internationale organisaties

Oekraïne is sinds 1991 lid van het Gemenebest van Onafhankelijke Staten (GOS), waarin de vroegere Sovjetrepublieken, behalve de drie Baltische landen, verenigd zijn. Het wil hierin echter enkel economisch samenwerken, niet politiek.

Oekraïne wil evenmin deelnemen aan de militaire organisatie van het GOS. Het wil neutraal zijn en geen nieuw Slavisch blok helpen uitbouwen. Sinds Oekraïne deel uitmaakt van het GOS zijn er voortdurend betwistingen geweest met de Russische Federatie over de kernwapens, de Sovjet-schuld, de Krim en de Zwarte Zeevloot. Oekraïne heeft aanvaard zijn kernwapens over te brengen naar Rusland om ze daar te laten vernietigen, doch toen het niet langer zeker was dat dit echt zou gebeuren werd het transport opgeschort. Op 14 juni 1994 ondertekenden Oekraïne en de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) trouwens een charter dat o.m. voorziet in een Oekraïense vertegenwoordiging bij de NAVO, overleg op regelmatige tijdstippen en gezamenlijke legeroefeningen.

Toch verbetert de bilaterale verhouding met de voornaamste drie buurlanden. Zo hebben Oekraïne en de Russische Federatie op 31 mei 1997 een vriendschapsverdrag ondertekend. Dit bilateraal verdrag bevat een akkoord over de gemeenschappelijke grens, met inbegrip van de Krim. Dit schiereiland in de Zwarte Zee behoort voortaan onbetwistbaar tot Oekraïne met dien verstande dat de marinebasis Sebastopol voor twintig jaar aan Rusland wordt verpacht. De twee landen komen overeen dat ze hun grondgebied niet ten nadele van elkaar door derde staten zullen laten gebruiken. Op 14 januari 1998 ratificeerde Oekraïne het grensverdrag met de Russische Federatie. Met Roemenië werd op 2 juni 1997 een verdrag van goed nabuurschap en samenwerking ondertekend. Dit verdrag regelt de grensafbakening tussen de twee landen. Met Polen verlopen de diplomatieke betrekkingen optimaal.

Op 25 juni 1992 ondertekende Oekraïne het verdrag inzake economische samenwerking met tien andere staten, met name de Russische Federatie, Armenië, Albanië, Azerbeidzjan, Bulgarije, Georgië, Griekenland, Moldavië, Roemenië en Turkije. Zij richtten samen het "Economische Samenwerkingsverband van de Zwarte Zee" op.

Polen, Hongarije, Oekraïne en Slowakije hebben in februari 1992 in Debrecen een verklaring over sa-

menwerking in de Euregio "Oostkarpaten" ondertekend. De Raad van Europa zegde zijn steun toe. Oekraïne wil tevens toetreden tot de Centraal-Europese Visegrad-groep, maar Slowakije verzet zich hiertegen.

Oekraïne heeft met Westerse industrielanden een overeenkomst bereikt over de gedeeltelijke betaling van de schulden van de vroegere Sovjet-Unie.

Met de Europese Unie (EU) werd op 14 juni 1994 een algemene partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst (PSO) ondertekend. In afwachting van de inwerkingtreding van de PSO, sloten de Europese Gemeenschap (EG) en Oekraïne op 1 juni 1995 een zgn. interim-akkoord inzake handel, dat op 1 februari 1996 uitwerking kreeg. De PSO trad ondertussen in werking op 1 maart 1998.

Formele toetreding tot de Raad van Europa kwam reeds tot stand op 9 november 1995, ondanks het feit dat er nog geen grondwet was.

Oekraïne is lid van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de Wereldbank (WB).

Economische gegevens

Situatie

Sinds de afscheiding van de Sovjet-Unie is Oekraïne in economisch verval. Oekraïne was vroeger de graanschuur van de Sovjet-Unie, maar de economie werd sinds de tweede wereldoorlog op zware industrie toegespitst en het heeft nu de Russische Federatie (RF) nodig voor landbouwproducten en andere consumptiegoederen. De RF blijft tevens de grootste afzetmarkt voor Oekraïne. De economische onafhankelijkheid is dus een mythe: de industrie blijft met de RF sterk verbonden, want de grondstoffen komen vooral uit de RF. Het wordt daarom sterk getroffen door het vrijmaken van de prijzen in Rusland.

De macro-economische resultaten sinds 1993, in procenten uitgedrukt, geven het volgende beeld van de evolutie in de economische toestand :

	1993	1994	1995	1996	1997	1998
BNP	-14,2	-24,3	-11,8	-10,0	-3,2	-2,2
Industriële productie	-8,0	-29,0	-14,0	-5,6	-1,8	-1,5
Officiële werkloosheid	0,4	0,4	0,6	2,0	2,8	12,0
Begrotingstekort	6,5	10,5	7,5	5,6	5,6	3,0
Inflatie	5500,0	891,0	380,0	80,0	10,1	11,0

De economie van Oekraïne stoelt op de agrarische en de industriële sector. De industrie bestaat vooral uit metallurgie, machinebouw, mijnen en staal. De militaire industrie beslaat ongeveer een kwart van de zware industrie.

In het algemeen kan men stellen dat de industrie verouderd is, te grootschalig en inefficiënt. De agrarische sector wordt gehinderd door het povere onderhoud van het machinepark en door de lage productiviteit.

De wetgeving is sinds 1991 enigszins aangepast aan de liberalisering van de economie. Algemeen geldt dat buitenlanders dezelfde rechten hebben als de eigen burgers.

De privatisering van staatsbedrijven ging pas echt van start in 1995 na de goedkeuring door de regering van een lijst van ondernemingen die voor buitenlanders te koop worden gesteld. In 1995 werden wel 13.000 kleine ondernemingen geprivatiseerd, dit is meer dan in de vorige drie jaar samen ; er resten echter nog 10.000 staatsbedrijven. Eind oktober 1996 waren al 5.000 middelgrote ondernemingen geprivatiseerd : 25 % in de sector van de industrie, 24 % in de bouw, 16 % in de technologie, 8 % in de handel en 2 % in de landbouw. Ook de privatisering van grotere bedrijven ging eindelijk van start d.m.v. voucher-verkoop (medio 1998 7.800 op 9.500 bedrijven). Het nationaal inkomen werd medio 1998 voor 55 % voortgebracht door de privé-sector.

Het probleem is echter dat de verlieslatende industrie in leven wordt gehouden. De verkoop van strategische bedrijven werd uitgesteld tot er een duidelijke reglementering voorhanden is. Pipeleidingen, raffinaderijen en wapenfabrieken worden zeker uitgesloten. De hervormingen worden immers afgeremd door het parlement dat gedomineerd wordt door de vroegere communistische elite. De plannen voor minder prijzencontrole en

voor privatisering in defensie, mijnbouw en kern-energie bijvoorbeeld worden vertraagd. Het internationaal economisch verkeer wordt sterk bemoeilijkt door die politieke patstelling tussen parlement en regering.

De regering heeft nog steeds geen duidelijke regels vastgelegd inzake taksen en repatriëring van winsten. De overheid verklaart dat buitenlanders kunnen investeren, maar vaardigt geen specifieke regelgeving uit. Enkel via lokale tussenpersonen mag men obligaties verhandelen ; buitenlanders moeten ze verhandelen via een investeringsfonds of "trust". Aandelen zijn in Oekraïne bijna onbestaande. Buitenlanders mogen een Oekraïens bedrijf gedeeltelijk of helemaal bezitten. Zij mogen ook gebouwen in eigendom hebben, maar land kan slechts voor vijftig jaar worden geleast. De wet beschermt eigendom tegen nationalisaties voor de duur van tien jaar.

De trage conversie naar privé-bedrijven wordt tevens veroorzaakt door het ontbreken van buitenlandse investeringen. De moeilijke procedures, corruptie en hoge belastingen zijn voor dit probleem mede verantwoordelijk. Oekraïne ontving sinds 1997 voor 581 mio USD aan buitenlandse investeringen, in de eerste helft van 1998 voor 518 mio USD en cumulatief bedroegen de buitenlandse investeringen toen 2,5 miljard USD – ter vergelijking, Polen ontving in 1997 voor bijna 6 miljard euro aan investeringen, Oekraïne amper 0,75 miljoen euro of een daling ten opzichte van 1996 met 7,6 %. De RF is niet alleen de voornaamste handelspartner – in 1996 bedroeg de bilaterale handel bijna 18 miljard euro en Rusland was in februari 1998 nog altijd goed voor 22 % van de Oekraïense export, maar is ook de belangrijkste buitenlandse investeerder. Oekraïne dreigt dus sterk te worden getroffen door de huidige crisis in Rusland. De Verenigde Staten (VSA) waren in 1994 de grootste investeerder uit het Westen (22 % van het kapitaal), gevolgd door Duitsland (17 %) en het Verenigd Koninkrijk (8 %).

Wat de investeringen vanuit België betreft, die zijn beperkt tot vier grote of middelgrote ondernemingen (Interbrew, Recticel, Schreider en Tractebel) en minder dan tien kleinere bedrijven. De waarde van hun investeringen is niet gekend.

Dankzij het interim-akkoord met de EG inzake de vrijheid van handel, steeg de verhandelde waarde

tussen de EU en Oekraïne in 1995 nochtans met ca. 50 %. De EU kent bovendien aanzienlijke steun toe, o.a. via het TACIS-programma. TACIS legt de nadruk op projecten inzake institutionele en economische hervormingen en het herstel van het milieu. De EU is de belangrijkste donor van Oekraïne : het maakte van 1991 tot 1996 3,16 miljard euro over.

Inzake buitenlandse handel met de BLEU komt Oekraïne niet voor op de lijst van zijn veertig belangrijkste handelspartners. In de periode 1992-98 groeit het verschil tussen de invoer en de uitvoer in het voordeel van de BLEU ; sinds 1995 is het vooral de BLEU-uitvoer die sterk stijgt. Dit blijkt uit de onderstaande tabellen.

*Import in de BLEU vanuit Oekraïne
(in miljoen BEF)*

1992	458
1993	789
1994	1.590
1995	2.170
1996	2.120
1997	3.520
1998	3.130

*Export van de BLEU naar Oekraïne
(in miljoen BEF)*

1992	688
1993	1.707
1994	2.830
1995	4.190
1996	5.800
1997	7.990
1998	6.830

De snelle groei van de Oekraïense uitvoer is te danken aan de vrijmaking van de handel door de EU. Toch blijft de handelsbalans negatief. De invoer stijgt nog sneller dan de uitvoer.

Maatregelen

Oekraïne heeft een enorm economisch potentieel aan middelen in elke betekenis : meer dan 52 miljoen inwoners, een goed opgeleide beroepsbevolking, delfstoffen zoals aardgas, petroleum en steenkool, een vruchtbare bodem enz. De nodige maatregelen inzake de privatisering en de demilitarisering van de economie, het herstel van de milieuschade en de verbetering van de infrastructuur kunnen die troeven valoriseren.

De privatiseringswetgeving van 1992 was vooruitstrevend, maar ze werd tegengewerkt door de conservatieven in het parlement dat van juni tot december 1994 een moratorium instelde op de privatisering. Het parlement slaagde erin 6000 ondernemingen onder staatscontrole te houden. Van strategisch belang bleven de zware industrie, defensie, energie, transport en communicatie, precies die sectoren die het meeste nood hadden aan buitenlandse investeringen en transfer van technologie. Het parlement belette het privatiseringsproces van de olie- en gasindustrie in november 1995. Het parlement verzette zich ook tegen de hervormingsplannen inzake het grondbezit en de sluitingen van steenkoolmijnen. Nochtans was dit de voorwaarde om kredieten te krijgen bij het IMF en de Wereldbank. Voor 1995 werden nochtans 8000 grote en middelgrote bedrijven door het Oekraïens Fonds voor Staatseigendom aangeduid voor privatisering, naar het voorbeeld van het Russisch privatiseringsprogramma.

Het IMF en de WB dringen aan op privatisering die o.a. inkomsten zou moeten vrijmaken om een einde te maken aan de te grote vraag vanwege de staat naar openbare fondsen. In 1999 moeten ten minste 5000 grote en middelgrote bedrijven voor meer dan 75 % in privé-bezit zijn. Ook moet de landbouw bij de privatisering worden betrokken.

Het IMF wil eveneens de afschaffing van onoverzichtelijke belastingprivileges (voor de steenkool- en energiesectoren bv.) en de vereenvoudiging van de belastingen voor kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's), alsook de afschaffing van exporttaksen, de afbouw van richtprijzen voor de export. Het kan van het IMF lenen en dit normaal tot een maximum van ca. 40 miljard frank of 1 miljard euro per jaar. In september 1998 kreeg Oekraïne uitzonderlijk een IMF-lening van ca. 2 miljard euro om de economische hervormingen te ondersteunen voor de periode 1998-2001. De WB verstrekke kort nadien twee aanvullende leningen van elk 300 mil-

joen euro om te voorkomen dat het land wordt meegesleurd in de Russische crisis.

Oekraïne schafte wel reeds alle uitvoertaksen en de meeste uitvoerquota en dito licenties af, behalve voor graan, olie, gas, elektriciteit en ertsen (licenties). Er zijn invoertaksen op de meeste producten, behalve op grondstoffen voor de landbouwindustrie en op uitrusting voor de oliesector. Sinds medio 1997 moeten exporteurs wel de helft van hun buitenlandse inkomsten verkopen aan de Oekraïense Interbank Currency Exchange.

In februari 1998 besliste president Koetsjma het economisch klimaat te verbeteren door bureaucratistische obstakels uit de weg te ruimen, het oprichten van bedrijven te vergemakkelijken door bv. formaliteiten te reduceren, zoals 90 goedkeuringen herleiden tot 7 vergunningen. Op die manier hoopt hij ook de corruptie tegen te gaan. De economische wetgeving zou eenvoudiger, samenhangender en doorzichtiger worden.

Voor investeerders kunnen de positieve en negatieve punten van Oekraïne als partnerland thans als volgt worden samengevat. Negatief is de blijvende rechtsonzekerheid voor buitenlandse investeringen, het gebrek aan informatie over concurrentie- en investeringsmogelijkheden, de resterende bureaucratie, het gebrek aan kapitaal, de hoge buitenlandse schuld (voornamelijk wegens de dure energierekening te betalen aan Rusland), de trage privatisering en de hoge belastingen. Positief is echter de nieuwe grondwet van 1996, de vertraging van de inflatie, het einde van de inkrimping van de economische activiteiten, de wetgeving ter vereenvoudiging van procedures, de regelgeving inzake de liberalisering van de economie, de goedkope arbeidskrachten en de middelgrote markt. De interessantste investeringsdomeinen zijn de voedingsverwerkende sector, de elektronica, de machinebouw, de staalnijverheid, de energiesector, het vervoer, de communicatie, de chemie en de verzorgingssector.

II. SPECIFIEKE BESPREKING VAN DE OVEREENKOMST MET OEKRAÏNE

1. Ontstaan van de Overeenkomst

In de bovenvermelde internationale context en wegens het recente beleid van de Oekraïense regering op economisch gebied, lijkt het voor de BLEU zinvol met dat land een dergelijk verdrag te sluiten.

Reeds in mei 1993 ontving de BLEU een Oekraïense ontwerptekst voor zulke overeenkomst. Als antwoord hierop verzond de BLEU zijn standaardtekst naar de partner in juni 1993.

Oekraïne aanvaardde de BLEU-tekst in zijn geheel zonder formele onderhandelingen. De overeenkomst met die inhoud werd in oktober 1995 op ambtelijk niveau formeel geparafeerd.

Na de Belgische grondwetsherziening in mei 1993, werd de geparafeerde versie niet enkel aan de federale overheid, maar ook aan de Gewesten ter goedkeuring voorgelegd wegens de nieuwe bevoegdheidsverdeling inzake buitenlands beleid, ook op regeringsniveau. Hierdoor liep de formele parafering enige vertraging op. Dergelijke overeenkomsten werden immers gemengde verdragen (supra).

De Gewestregeringen hebben hun goedkeuring uitdrukkelijk verleend, wat de Vlaamse regering betreft op 14 mei 1996. De preambule en de slotformule werden formeel aangepast om de deelneming van de Gewesten aan de besluitvorming tot uiting te brengen. De voorliggende overeenkomst werd op 24 mei 1996 in Kiev plechtig ondertekend, voor de BLEU door de federale minister van Buitenlandse Zaken, hiertoe gemachtigd door de drie Gewestregeringen.

2. Advies van de Raad van State

De Raad van State, afdeling wetgeving, heeft op 18 maart 1999 haar advies gegeven. De Raad merkt op dat de Engelse tekst doorslaggevend is bij verschil in interpretatie tussen de verschillende versies. Daarom wordt, overeenkomstig de voorheen gevolgde gedragslijn, ook de Engelse versie bij het ontwerp van decreet gevoegd.

3. Inhoud van de overeenkomst

Standaardtekst van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU)

Reeds gedurende meer dan dertig jaar sluit de BLEU overeenkomsten met landen die geen lid zijn van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), om de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen te realiseren. Daarom hebben de leden van de BLEU een tekst goedgekeurd die zij aan hun ge-

sprekspartners voorstellen als basis van de onderhandelingen. Op 29 juni 1994 heeft de Vlaamse regering die standaardtekst aanvaard.

Die zgn. BLEU-tekst bepaalt principieel dat elke verdragspartij eender welke soort van investeringen door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon met de nationaliteit van een andere verdragspartij op zijn grondgebied toelaat (artikelen 1 en 2 van de BLEU-tekst). Dit is de basis voor de bevordering van de investeringen. De bescherming vindt men terug in de artikelen 3 tot 6.

Artikel 3 bevat een bepaling van niet-discriminatie en van meest begunstigde natie. Het sluit wel de voorrechten van de investeerders van een derde staat uit, die verbonden zijn aan de deelneming aan een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of een andere vorm van regionale economische organisatie.

Artikel 4 verbiedt elke maatregel van onteigening of nationalisatie, tenzij voor het openbaar nut, de veiligheid of het nationale belang van de contracterende partij en dan op voorwaarde dat de maatregel wettelijk en non-discriminatoire is en begeleid wordt door een gepaste en reële schadevergoeding. Dezelfde principes gelden voor schade ingevolge geweld.

Artikel 5 regelt de overmakingen van alle betalingen inzake investeringen en lonen, waarbij de vrije transfer tussen de verdragspartijen met een eventuele vergunning als principe geldt.

Artikel 6 voorziet een subrogatie van een partij of een openbare instelling in de rechten en de voordelen van investeerders met deze nationaliteit, indien die partij of instelling schadevergoeding heeft uitbetaald aan die investeerders op grond van een garantie voor een investering. De andere betrokken partij kan dan aan de subrogerende verzeekerar de wettelijke of de contractuele verplichtingen van de investeerder opleggen.

In artikel 8 worden de bijzondere overeenkomsten die vroeger tussen een partij en een investeerder van een andere partij werden gesloten, bevestigd. De bepalingen ervan vullen de algemene draagwijdte van deze type-overeenkomst aan. Met bijzondere overeenkomsten worden verbintenissen bedoeld die betrekking hebben op concrete investeringsprojecten.

De artikelen 9 en 11 regelen respectievelijk de procedure voor geschillen over investeringen tussen een investeerder van een partij en een andere par-

tij en die tussen partijen inzake de interpretatie en de toepassing van deze type-overeenkomst.

Indien een minnelijke schikking onmogelijk blijkt te zijn, bepaalt artikel 9 dat door een arbitrage-rechtscollege een definitieve en bindende uitspraak over het geschil kan worden gedaan. Geen enkele contracterende partij kan hierbij aanvoeren dat de investeerder vergoed wordt door een verzekering of garantie.

Artikel 11 bepaalt dat, na de mislukking van een minnelijke schikking via diplomatieke weg en via een gemengde commissie, een college van drie scheidsrechters wordt aangesteld. Elke partij duidt één scheidsrechter aan. Deze twee scheidsrechters duiden in onderling overleg een derde scheidsrechter als voorzitter van het college aan. Deze voorzitter is een onderdaan van een derde staat. Indien de scheidsrechters niet op deze wijze kunnen worden aangesteld, kan een partij zulk verzoek richten tot de Voorzitter of Ondervoorzitter van het Internationaal Gerechtshof. De uitspraken van het college van scheidsrechters zijn definitief en bindend.

Wat de bevordering van de investeringen betreft, kunnen nog de artikelen 7 en 10 vermeld worden, die de meest gunstige regels ervoor laten gelden. Artikel 7 bepaalt dit ten opzichte van de nationale wetgeving van de partijen en van de bestaande en toekomstige internationale of andere overeenkomsten tussen de partijen. Artikel 10 voorziet de clausule van de meest begunstigde natie.

Artikel 12 stelt de investeringen die aan deze overeenkomst voorafgaan gelijk met die na de inwerkingtreding ervan. De vroegere investeringen worden eveneens beschermd.

Artikel 13 bepaalt de duur en de inwerkingtreding van deze overeenkomst. Een termijn van tien jaar geldt, die zonder voorafgaande opzegging stilzwijgend verlengd wordt. De standaard-overeenkomst treedt een maand na de datum van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging in werking.

Afwijkingen van de standaardtekst van de BLEU

De standaardtekst van de BLEU werd door de Oekraïense partner volledig aanvaard. Al de basisprincipes van de BLEU werden dus goedgekeurd en in de tekst van de overeenkomst opgenomen.

Er zijn slechts twee inhoudelijke verschillen met de BLEU-tekst te vermelden. Beide zijn trouwens

gunstig voor de buitenlandse investeerders omdat ze hen een ruimere vrijheid en bescherming bieden.

In artikel 1, § 4, wordt bepaald dat het territoriale toepassingsgebied van de overeenkomst zich tevens uitstrekt over het zeegebied van de verdragspartijen. Dit is van belang voor de exploratie en de exploitatie van grondstoffen voor de kust van Oekraïne. Artikel 5, § 1, laat toe dat alle financiële transacties, zelfs via een derde staat, vrij gebeuren.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden,*

Patrick DEWAELE

*De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken
en Energie,*

Steve STEVAERT

*De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid
en Gelijke Kansen,*

Mieke VOGELS

*De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk
Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden,*

Bert ANCIAUX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN

*De Vlaamse minister van Werkgelegenheid
en Toerisme,*

Renaat LANDUYT

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw,

Vera DUA

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport,*

Johan SAUWENS

*De Vlaamse minister van Economie,
Ruimtelijke Ordening en Media,*

Dirk VAN MECHELEN

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van Oekraïne inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Kiev op 20 mei 1996

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van Oekraïne inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Kiev op 20 mei 1996, zal volkomen uitwerking hebben.

Brussel,

*De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,*

Luc VAN DEN BRANDE

*De minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken,
Vervoer en Ruimtelijke Ordening,*

Steve STEVAERT

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,

Theo KELCHTERMANS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid,

Wivina DEMEESTER-DE MEYER

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting,

Leo PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

Eddy BALDEWIJNS

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS

De Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media,

Eric VAN ROMPUY

De Vlaamse minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijkekansenbeleid,

Brigitte GROUWELS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 20 januari 1999 door de minister-president van de Vlaamse regering verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van Oekraïne inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Kiev op 20 mei 1996", heeft op 18 maart 1999 het volgende advies gegeven :

In fine van het verdrag, na artikel 13, wordt gesteld dat de Nederlandse, Franse, Engelse en Oekraïense tekst gelijkelijk rechtsgeldig zijn, doch dat in geval van verschil in interpretatie, de Engelse tekst beslissend is.

Het is derhalve raadzaam, teneinde de leden van het Vlaams Parlement volledig voor te lichten over de juiste draagwijdte van de verdragsbepalingen, ook de Engelse tekst aan het Vlaams Parlement voor te leggen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	M. VAN DAMME,	staatsraden,
	J. SMETS,	
	G. SCHRANS,	assessoren van de
	E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. E. VANHERCK, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

D. VERBIEST

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden is ermee gelast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van Oekraïne inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Kiev op 20 mei 1996, zal volkomen uitwerking hebben.

Brussel, 10 november 1999.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden,*

Patrick DEWAELE

*De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken
en Energie,*

Steve STEVAERT

*De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid
en Gelijke Kansen,*

Mieke VOGELS

*De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Stedelijk
Beleid, Huisvesting en Brusselse Aangelegenheden,*

Bert ANCIAUX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN

*De Vlaamse minister van Werkgelegenheid
en Toerisme,*

Renaat LANDUYT

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw,

Vera DUA

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport,*

Johan SAUWENS

*De Vlaamse minister van Economie,
Ruimtelijke Ordening en Media,*

Dirk VAN MECHELEN

BIJLAGE

Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en
de regering van Oekraïne inzake de wederzijdse bevordering
en bescherming van investeringen

OVEREENKOMST
TUSSEN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE, enerzijds
EN
DE REGERING VAN OEKRAÏNE, anderzijds,
INZAKE DE WEDERZIJDS BEVORDERING
EN BESCHERMING
VAN INVESTERINGEN

de Regering van het Koninkrijk België,
handelend mede in eigen naam als in naam van de
Regering van het Groothertogdom Luxemburg,
krachtens bestaande overeenkomsten,
de Regering van het Vlaamse Gewest,
de Regering van het Waalse Gewest
en de Regering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, enerzijds

en

de Regering van Oekraïne, anderzijds
(hierna te noemen als de "Overeenkomstsluitende Partijen")

verlangende hun economische samenwerking te versterken door het scheppen van gunstige voorwaarden voor de verwezenlijking van investeringen door onderdanen van één der Overeenkomstsluitende Partijen op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij,

zijn overeengekomen als volgt :

ARTIKEL 1

BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

Voor de toepassing van deze Overeenkomst,

1. Betekent het begrip "investeerders" :

a) de "onderdanen", dit wil zeggen elke natuurlijke persoon die, volgens de wetgeving van het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of Oekraïne beschouwd wordt als onderdaan van respectievelijk het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of Oekraïne;

b) de "vennootschappen", dit wil zeggen elke rechtspersoon die is opgericht overeenkomstig de wetgeving van het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of Oekraïne en die zijn maatschappelijke zetel heeft op het grondgebied van respectievelijk het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of Oekraïne.

2. Betekent het begrip "investering" om het even welke vorm van activa en elke rechtstreekse of onrechtstreekse inbreng in speciën, natura of diensten, die worden geïnvesteerd of geëinvesteerd in om het even welke economische sector.

Als investeringen in de zin van deze Overeenkomst gelden meer bepaald, maar niet uitsluitend :

a) de roerende en onroerende goederen alsook alle andere zakelijke rechten, zoals hypotheeken, voorrechten, panden, vruchtgebruik en gelijkaardige rechten;

b) de aandelen, winstbewijzen en alle andere vormen van deelneming, zelfs minoritair of onrechtstreeks, in vennootschappen die zijn opgericht op het grondgebied van één der Overeenkomstsluitende Partijen;

c) de obligaties, vorderingen en rechten op enige prestatie met economische waarde;

d) de auteursrechten, rechten van industriële eigendom, technische procédés, gedeponeerde namen en handelsfondsen;

e) de publiekrechtelijke of contractuele concessies, waaronder die betreffende de prospectie, de teelt, de ontginning of winning van natuurlijke rijkdommen.

Geen enkele verandering in de juridische vorm waarin de activa en kapitalen werden geïnvesteerd of geherinvesteerd brengt hun kwalificatie als "investering" als bedoeld in deze Overeenkomst in het gedrang.

3. Betekent het begrip "inkomsten" de bedragen die voortvloeien uit een investering, en namelijk maar niet uitsluitend, de winsten, intresten, kapitaalaangroei, dividenden, royalties of vergoedingen.

4. Is de term "grondgebied" van toepassing op het grondgebied van het Koninkrijk België, het grondgebied van het Groothertogdom Luxemburg en het grondgebied van Oekraïne evenals op de maritieme gebieden, met name de gebieden op en onder zee, die zich voorbij de territoriale wateren van de betrokken Staten uitstrekken en op dewelke deze, overeenkomstig het internationaal recht, hun soevereine rechten en hun rechtsmacht uitoefenen met het oog op het onderzoek, de ontginning en het behoud van de natuurlijke rijkdommen.

ARTIKEL 2

BEVORDERING VAN INVESTERINGEN

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij moedigt investeringen op haar grondgebied door investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij aan en laat deze investeringen toe in overeenstemming met haar wetgeving.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij laat in het bijzonder het sluiten en uitvoeren toe van licentiecontracten en van overeenkomsten inzake commerciële, administratieve of technische bijstand, voor zover deze activiteiten verband houden met investeringen.

ARTIKEL 3**BESCHERMING VAN DE INVESTERINGEN**

1. Alle rechtstreekse en onrechtstreekse investeringen uitgevoerd door investeerders van één der Overeenkomstsluitende Partijen genieten op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij een billijke en rechtvaardige behandeling.
2. Onder voorbehoud van maatregelen voor de handhaving van de openbare orde, genieten die investeringen van een voortdurende veiligheid en bescherming, met uitsluiting van elke ongerechtvaardigde of discriminatoire maatregel die, in rechte of in feite, het beheer, de instandhouding, het gebruik, het genot of de vereffening ervan zou kunnen belemmeren.
3. De in de paragrafen 1 en 2 omschreven behandeling en bescherming zijn ten minste gelijk aan die welke de investeerders van een derde Staat genieten en zijn in geen geval minder gunstig zijn dan die welke het internationaal recht waarborgt.
4. Die behandeling en bescherming strekken zich evenwel niet uit tot de voorrechten die een Overeenkomstsluitende Partij toekent aan investeerders van een derde Staat, op grond van haar lidmaatschap van of associatie met een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of iedere andere vorm van een regionale economische organisatie.

ARTIKEL 4**EIGENDOMSBEROVENDE OF -BEPERKENDE MAATREGELEN**

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich ertoe geen enkele maatregel tot onteigening of nationalisatie te treffen, noch enige andere maatregel die tot gevolg heeft dat de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij rechtstreeks of onrechtstreeks het bezit ontnomen wordt van de investeringen die hen toebehoren op haar grondgebied.

2. Wanneer een afwijking van paragraaf 1 wordt gerechtvaardigd door het openbaar nut, de veiligheid of het nationaal belang, dan moeten de volgende voorwaarden vervuld worden :

- a) de maatregelen worden genomen volgens een wettelijke procedure;
- b) ze zijn noch discriminatoir, noch strijdig met een bijzondere verbintenis;
- c) ze gaan vergezeld van maatregelen die voorzien in de betaling van een gepaste en reële schadevergoeding.

3. Het bedrag van de schadevergoedingen moet overeenstemmen met de werkelijke waarde van de betrokken investeringen op de dag voor de datum waarop de maatregelen worden getroffen of bekendgemaakt.

De schadevergoedingen worden betaald in de munt van de Staat waartoe de investeerder behoort of in een andere convertibele munt. Ze worden zonder vertraging uitgekeerd en zijn vrijelijk verhandelbaar. Ze geven een rente aan het normale handelstarief vanaf de datum van hun vaststelling tot aan deze van hun betaling.

4. De investeerders van één der Overeenkomstsluitende Partijen waarvan de investeringen schade zouden lijden ingevolge een oorlog of een ander gewapend conflict, een revolutie, een nationale noodtoestand of een opstand op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, genieten vanwege die laatste, een behandeling die ten minste gelijk is aan die welke aan investeerders van de meest begunstigde natie wordt verleend voor wat de teruggaven, schadeloosstellingen, compensaties of andere schadevergoedingen betreft.

5. Voor de in dit artikel behandelde kwesties zal elke Overeenkomstsluitende Partij aan de investeerders van de andere Partij een behandeling verlenen die ten minste gelijk is aan die welke ze op haar grondgebied geeft aan de investeerders van de meest begunstigde natie. Die behandeling zal in geen geval minder gunstig zijn dan die welke het internationaal recht waarborgt.

ARTIKEL 5

OVERMAKINGEN

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij, de vrije overmaking van alle betalingen inzake een investering, van meer bepaald:

- a) bedragen bestemd om een investering tot stand te brengen, te behouden of te ontwikkelen;
 - b) bedragen bestemd voor de betaling van contractuele verplichtingen, inbegrepen de bedragen die nodig zijn voor de terugbetaling van leningen, royalties en andere betalingen ingevolge licenties, franchising, concessies en andere gelijkaardige rechten, evenals de vergoeding van geëxpatrieerde werknemers;
 - c) de opbrengsten van investeringen;
 - d) de opbrengst van de volledige of gedeeltelijke vereffening van investeringen, inbegrepen de meerwaarden of verhogingen van geïnvesteerd kapitaal;
 - e) de ingevolge artikel 4 betaalde schadevergoedingen.
2. De onderdanen van elk der Overeenkomstsluitende Partijen die uit hoofde van een investering op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij mogen werken, mogen tevens een passend deel van hun loon overmaken naar hun land van oorsprong.
3. De overmakingen gebeuren in een vrijelijk verhandelbare munt, tegen de koers die op de datum ervan van toepassing is, op de contanttransacties in de gebruikte munt.
4. Elk der Overeenkomstsluitende Partijen levert de nodige vergunningen af om ervoor te zorgen dat de overdrachten zonder vertraging kunnen gebeuren, zonder andere onkosten dan de gebruikelijke taksen en kosten.
5. De in dit artikel vermelde waarborgen zijn ten minste gelijk aan die welke worden gegeven aan de investeerders van de meest begunstigde natie.

ARTIKEL 6

SUBROGATIE

1. Indien één der Overeenkomstsluitende Partijen of een openbare instelling ervan schadevergoedingen uitbetaalt aan haar eigen investeerders op grond van een garantie voor een investering, dan erkent de andere Overeenkomstsluitende Partij dat de rechten en vorderingen van de investeerders zijn overgedragen aan de betrokken Overeenkomstsluitende Partij of openbare instelling.
2. In verband met de overgedragen rechten kan de andere Overeenkomstsluitende Partij aan de verzekeraar die in de rechten van de schadeloosgestelde investeerder is getreden, de verplichtingen opleggen die wettelijk of contractueel op die investeerder rusten.

ARTIKEL 7

TOEPASBARE REGELS

Als een kwestie in verband met investeringen tegelijk wordt geregeld door deze Overeenkomst, maar ook door de nationale wetgeving van één der Overeenkomstsluitende Partijen, of door bestaande internationale overeenkomsten of overeenkomsten die door de Partijen in de toekomst zullen ondertekend worden, dan kunnen de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij zich beroepen op de bepalingen die voor hen het gunstigst zijn.

ARTIKEL 8

BIJZONDERE OVEREENKOMSTEN

1. Investeringsen waarvoor een bijzondere overeenkomst werd gesloten tussen één der Overeenkomstsluitende Partijen en investeerders van de andere Partij zijn onderworpen aan de bepalingen van deze Overeenkomst en aan die van de bijzondere overeenkomst.
2. Elk der Overeenkomstsluitende Partijen leeft steeds de verbintenissen na die ze tegenover investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij is aangegaan.

ARTIKEL 9

REGELING VAN GESCHILLEN MET BETREKKING TOT DE INVESTERINGEN

1. Van elk investeringsgeschil tussen een investeerder van één der Overeenkomstsluitende Partijen en de andere Overeenkomstsluitende Partij wordt door de meest gerede partij schriftelijk kennis gegeven, vergezeld van een voldoende gedetailleerd memorandum.

In de mate van het mogelijke zullen de partijen proberen dat geschil op minnelijke wijze te regelen door middel van onderhandelingen, eventueel door beroep te doen op een onderzoek van een derde, of anders door een verzoeningsprocedure tussen de Overeenkomstsluitende Partijen langs diplomatieke weg.

2. Wanneer er geen minnelijke schikking getroffen werd door een rechtstreeks akkoord tussen de partijen die bij het geschil betrokken zijn, noch verzoening bereikt werd langs diplomatieke weg binnen zes maanden na de kennisgeving, dan wordt het geschil, naar de keuze van de investeerder, ofwel aan de bevoegde rechtsmacht van de Staat waar de investering gedaan werd, ofwel aan internationale arbitrage, onderworpen.

Met dat doel geeft elk der Overeenkomstsluitende Partijen haar voorafgaande en onherroepelijke toestemming om elk geschil aan de arbitrage te onderwerpen. Die toestemming houdt in dat zij afzien van de eis om de interne administratieve of juridische procedures uit te putten.

3. Als internationale arbitrage wordt gevraagd, wordt het geschil naar keuze van de investeerder, voorgelegd aan één van de volgende arbitrage-organismen :

- een arbitragerechtbank ad hoc, opgericht volgens de arbitrageregels van de Commissie van de Verenigde Naties voor het Internationaal Handelsrecht (C.N.U.D.C.I.);
- het Internationaal Centrum voor Regeling van Investeringsgeschillen (I.C.S.I.D.), dat werd opgericht door het "Verdrag tot regeling van investeringsgeschillen tussen Staten en onderdanen van andere Staten", ter ondertekening opengesteld te Washington op 18 maart 1965, zodra elke Overeenkomstsluitende Staat tot dat Verdrag is toegetreden. Zolang die laatste voorwaarde niet is vervuld, stemt elke Overeenkomstsluitende Partij ermee in dat het geschil aan arbitrage wordt onderworpen volgens de regels van het Aanvullend Mechanisme van het I.C.S.I.D.;
- het Arbitragerecht van de Internationale Kamer van Koophandel in Parijs;
- het Arbitrage-instituut van de Kamer van Koophandel in Stockholm.

Indien de arbitrageprocedure op verzoek van een Overeenkomstsluitende Partij wordt ingediend, verzoekt die Partij de betrokken investeerder schriftelijk om het arbitrage-organisme uit te kiezen waaraan het geschil voorgelegd zal worden.

4. Geen van de Overeenkomstsluitende Partijen, die betrokken is bij een geschil, zal in enig stadium van de arbitrageprocedure of van de uitvoering van een scheidsrechtelijke uitspraak, als verweer aanvoeren dat de investeerder die tegenpartij is bij het geschil, een vergoeding ter uitvoering van een verzekeringspolis of van de in artikel 6 van deze Overeenkomst vermelde garantie heeft ontvangen, die het geheel of een gedeelte van zijn verliezen dekt.

5. De arbitragerechtbank zal beslissen op grond van het nationale recht van de Overeenkomstsluitende Partij die partij is bij het geschil op het grondgebied van dewelke de investering gesitueerd is, met inbegrip van de regels inzake wetsconflicten, de bepalingen van deze Overeenkomst, de bepalingen van de bijzondere overeenkomst die eventueel werd gesloten met betrekking tot de investering, en de beginselen van internationaal recht.

6. De arbitragebeslissingen zijn definitief en bindend voor de partijen bij het geschil. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt er zich toe ze uit te voeren overeenkomstig haar nationale wetgeving.

ARTIKEL 10

MEEST BEGUNSTIGDE NATIE

Voor alle kwesties met betrekking tot de behandeling van investeringen, genieten de investeerders van elk der Overeenkomstsluitende Partijen op het grondgebied van de andere Partij, de behandeling van de meest begunstigde natie.

ARTIKEL 11

GESCHILLEN TUSSEN OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN INZAKE INTERPRETATIE OF TOEPASSING

1. Elk geschil betreffende de interpretatie of de toepassing van deze Overeenkomst moet, indien mogelijk, worden geregeld langs diplomatieke weg.
2. Bij gebrek aan een regeling langs diplomatieke weg wordt het geschil voorgelegd aan een gemengde commissie samengesteld uit vertegenwoordigers van beide Partijen; die commissie vergadert op verzoek van de meest gerede Partij en zonder ongerechtvaardigde vertraging.
3. Indien de gemengde commissie het geschil niet kan regelen, wordt het op verzoek van de één of de andere Overeenkomstsluitende Partij onderworpen aan een arbitrageprocedure, die voor elk geval apart als volgt wordt ingesteld :

Elke Overeenkomstsluitende Partij zal een scheidsrechter aanduiden binnen een periode van twee maanden vanaf de datum waarop één der Overeenkomstsluitende Partijen de andere in kennis heeft gesteld van haar voornemen het geschil aan arbitrage te onderwerpen. Binnen twee maanden na hun aanstelling duiden deze twee scheidsrechters in onderling overleg een onderdaan van een derde Staat aan als voorzitter van het college van scheidsrechters.

Indien deze termijnen niet worden nageleefd, zal de één of de andere Overeenkomstsluitende Partij de Voorzitter van het Internationaal Gerechtshof verzoeken de benoeming te doen van de scheidsrechter of van de niet-aangeduide scheidsrechters.

Indien de Voorzitter van het Internationaal Gerechtshof onderdaan is van de één of de andere Overeenkomstsluitende Partij of van een Staat waarmee de één of de andere Overeenkomstsluitende Partij geen diplomatieke betrekkingen heeft, of als hij om een andere reden zijn functie niet kan uitoefenen, wordt de Ondervoorzitter van het Internationaal Gerechtshof verzocht die benoeming te doen.

4. Het aldus samengestelde college stelt zijn eigen procedureregels vast. Zijn beslissingen worden bij meerderheid van stemmen genomen; ze zijn definitief en bindend voor de Overeenkomstsluitende Partijen.

5. Elke Overeenkomstsluitende Partij zal de kosten die zijn verbonden aan de aanwijzing van haar scheidsrechter dragen. De uitgaven met betrekking tot de aanwijzing van de derde scheidsrechter en de werkingskosten van het college worden gelijkelijk gedragen door de Overeenkomstsluitende Partijen.

ARTIKEL 12

VROEGERE INVESTERINGEN

Deze Overeenkomst is eveneens van toepassing op de voor zijn inwerkingtreding uitgevoerde investeringen, verricht door investeerders van één der Overeenkomstsluitende Partijen op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, en dit in overeenstemming met haar wetten en reglementen.

ARTIKEL 13

INWERKINGTREDING EN DUUR

1. Deze Overeenkomst treedt in werking één maand na de datum waarop de Overeenkomstsluitende Partijen hun akten van bekrachtiging hebben uitgewisseld.

Ze blijft van kracht gedurende een termijn van tien jaar.

Tenzij één der Overeenkomstsluitende Partijen ze ten minste zes maanden voor het einde van de geldigheidstermijn opzegt, wordt ze telkens stilzwijgend verlengd voor een nieuwe termijn van tien jaar, en elke Overeenkomstsluitende Partij behoudt zich het recht ze op te zeggen met kennisgeving ten minste zes maanden voor het einde van de lopende geldigheidstermijn.

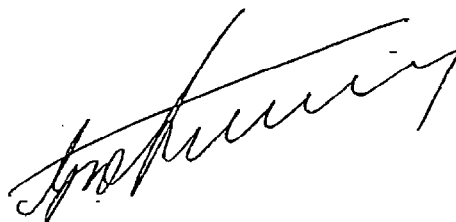
2. Investerings die voor de datum van beëindiging van deze Overeenkomst werden verricht, blijven onder haar toepassing vallen gedurende een termijn van tien jaar na die datum.

TEN BLIJKE WAARVAN, de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe behoorlijk gemachtigd door hun onderscheiden regeringen, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

Gedaan te KIEV , op 20 Mei 1996, in twee oorspronkelijke exemplaren, elk in de Nederlandse, Franse, Engelse en Oekraïense taal, alle teksten gelijkelijk rechtsgeldig. In geval van verschil in interpretatie is de Engelse tekst beslissend.

VOOR DE BELGISCH-LUXEMBURGSE
ECONOMISCHE UNIE :

VOOR DE REGERING VAN
OEKRAINE :

Voor de Regering van het Koninkrijk België
handelend mede in de naam van de Regering van
het Groothertogdom Luxemburg :

Voor de Regering van het Vlaamse Gewest :

Voor de Regering van het Waalse Gewest :

Voor de Regering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest :

**AGREEMENT
BETWEEN THE BELGO-LUXEMBURG
ECONOMIC UNION, on the one hand
AND THE GOVERNMENT OF UKRAINE, on the other hand
ON THE RECIPROCAL PROMOTION
AND PROTECTION OF INVESTMENTS**

The Government of the Kingdom of Belgium,
acting both in its own name and in the name of the Government of the Grand-Duchy of
Luxemburg,
by virtue of existing agreements,
the Government of the Region of Wallonia,
the Government of the Region of Flanders,
and the Government of the Region of Brussels-Capital, on the one hand
and the Government of Ukraine, on the other hand,
(hereinafter referred to as the "Contracting Parties"),

desiring to strengthen their economic cooperation by creating favourable
conditions for investments by nationals of one Contracting Party in the territory of the
other Contracting Party,

have agreed as follows:

**ARTICLE 1
DEFINITIONS**

For the purposes of this Agreement:

1. The term "investors" shall mean:

a) the "nationals", i.e. any natural person who, according to the legislation of
Ukraine, of the Kingdom of Belgium, or of the Grand-Duchy of Luxemburg, is
considered as a citizen of Ukraine, of the Kingdom of Belgium or of the Grand Duchy of
Luxemburg respectively;

b) the "companies", i.e. any legal person constituted in accordance with the
legislation of Ukraine, of the Kingdom of Belgium or of the Grand-Duchy of
Luxemburg and having its registered office in the territory of Ukraine, of the Kingdom
of Belgium or of the Grand-Duchy of Luxemburg respectively.

2. The term "investments" shall mean any kind assets and any direct or indirect
contribution in cash, in kind or in services, invested or reinvested in any sector of
economic activity.

The following shall more particularly, though not exclusively, be considered as
investments for the purpose of this Agreement:

a) movable and immovable property as well as any other rights in rem, such as
mortgages, liens, pledges, usufruct and similar rights;

b) shares, corporate rights and any other kind of shareholding, including
minority or indirect ones, in companies constituted in the territory of one Contracting
Party;

c) bonds, claims to money and to any performance having an economic value;

d) copyrights, industrial property rights, technical processes, trade names and good will;

e) concessions granted under public law or under contract, including concessions to explore, develop, extract or exploit natural resources.

Changes in the legal form in which assets and capital have been invested or reinvested shall not affect their designation as "investments" for the purpose of this Agreement.

3. The term "incomes" shall mean the proceeds of an investment and shall include in particular not exclusively, profits, interests, capital increases, dividends, royalties and payments.

4. The term "territory" shall apply with respect to the territory of Ukraine, to the territory of the Kingdom of Belgium, to the territory of the Grand-Duchy of Luxemburg, as well as to the maritime areas, i.e. the marine and underwater areas which extend beyond the territorial waters, of the States concerned and upon which the latter exercise, in accordance with international law, their sovereign rights and their jurisdiction for the purpose of exploring, exploiting and preserving natural resources.

ARTICLE 2 PROMOTION OF INVESTMENTS

1. Each Contracting Party shall promote investment in its territory by investors of the other Contracting Party and shall accept such investments in accordance with its legislation.

2. In particular, each Contracting Party shall authorize the conclusion and fulfilment of licence contracts and commercial, administrative or technical assistance agreements, as far as these activities are in connection with such investments.

ARTICLE 3 PROTECTION OF INVESTMENTS

1. All investments, whether direct or indirect, made by investors of one Contracting Party shall enjoy a fair and equitable treatment in the territory of the other Contracting Party.

2. Except for measures required to maintain public order, such investments shall enjoy continuous protection and security, i.e. excluding any unjustified or discriminatory measure which could hinder, either in law or in practice, the management, maintenance, use, possession or liquidation thereof.

3. The treatment and protection referred to in paragraphs 1 and 2 shall at least be equal to those enjoyed by investors of a third State and shall in no case be less favourable than those recognized under international law.

4. However, such treatment and protection shall not cover the privileges granted by one Contracting Party to the investors of a third State pursuant to its participation in

or association with a free trade zone, a customs union, a common market or any other form of regional economic organization.

ARTICLE 4 DEPRIVATION AND LIMITATION OF OWNERSHIP

1. Each Contracting Party undertakes not to adopt any measure of expropriation or nationalization or any other measure having the effect of directly or indirectly dispossessing the investors of the other Contracting Party of their investments in its territory.

2. If reasons of public purpose, security or national interest require a derogation from the provisions of paragraph 1, the following conditions shall be complied with:

- a) the measures shall be taken under due process of law;
- b) the measures shall be neither discriminatory, nor contrary to any specific commitments;
- c) the measures shall be accompanied by provisions for the payment of a adequate and effective compensation.

3. Such compensation shall amount to the actual value of the investments on the day before the measures were taken or became public.

Such compensation shall be paid in the currency of the State of which the investor is a national or in any other convertible currency. It shall be paid without delay and shall be freely transferable. It shall bear interest at the normal commercial rate from the date of the determination of its amount until the date of its payment.

4. Investors of one Contracting Party whose investments suffer losses owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency or revolt in the territory of the other Contracting Party shall be granted by the latter Contracting Party a treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, at least equal to that which the latter Contracting Party grants to the investors of the most favoured nation.

5. In respect of matters dealt with in this Article, each Contracting Party shall grant to the investors of the other Contracting Party a treatment which shall at least be equal to that granted in its territory to the investors of the most favoured nation. This treatment shall in no case be less favourable than that recognized under international law.

ARTICLE 5 TRANSFERS

1. Each Contracting Party shall grant to investors of the other Contracting Party the free transfer of all payments relating to an investments, including more particularly:

- a) amounts necessary for establishing, maintaining or expanding the investment;
- b) amounts necessary for payments under a contract, including amounts necessary for repayment of loans, royalties and other payments resulting from licences,

b) amounts necessary for payments under a contract, including amounts necessary for repayment of loans, royalties and other payments resulting from licences, franchises, concessions and other similar rights, as well as salaries of expatriate personnel;

c) proceeds from investments;

d) proceeds from the total or partial liquidation of the investment, including capital gains or increases in the invested capital;

e) compensation paid pursuant to Article 4.

2. The nationals of each Contracting Party who have been authorized to work in the territory of the other Contracting Party in connection with an investment shall also be permitted to transfer an appropriate portion of their earnings to their country of origin.

3. Transfers shall be made in a freely convertible currency at the rate applicable on the day transfers are made to cash transactions in the currency used.

4. Each Contracting Party shall issue the authorizations required to ensure that the transfers can be made without undue delay, with no other expenses than the usual taxes and costs.

5. The guarantees referred to in this article shall at least be equal to those granted to the investors of the most favourable nation.

ARTICLE 6 SUBROGATION

1. If one Contracting Party or any public institution of this Party pays compensation to its own investors pursuant to a guarantee providing coverage for an investment, the other Contracting Party shall recognize that the former Contracting Party or public institution concerned is subrogated into the rights of the investors.

2. As far as transferred rights are concerned, the other Contracting Party shall be entitled to invoke against the insurer who is subrogated into the rights of the indemnified investors the obligations of the latter under law or contract.

ARTICLE 7 APPLICABLE REGULATIONS

If an issue relating to investments is covered both by this Agreement and by the national legislation of one Contracting Party or by international conventions, existing or to be subscribed to by the Parties in the future, the investors of the other Contracting Party shall be entitled to avail themselves of the provisions that are the most favourable to them.

ARTICLE 8 SPECIFIC AGREEMENTS

1. Investments made pursuant to a specific agreement concluded between one Contracting Party and investors of the other Party shall be covered by the provisions of this Agreement and by those of the specific agreement.

2. Each Contracting Party undertakes to ensure at all times that the commitments it has entered into vis-a-vis investors of the other Contracting Party shall be observed.

ARTICLE 9 SETTLEMENT OF INVESTMENT DISPUTES

1. Any investment dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party shall be notified in writing by the first party to take action. The notification shall be accompanied by a sufficiently detailed memorandum.

As far as possible, the Parties shall endeavour to settle the dispute through negotiations, if necessary by seeking expert advice from a third party, or by conciliation between the Contracting Parties through diplomatic channels.

2. In the absence of an amicable settlement by direct agreement between the parties to the dispute or by conciliation through diplomatic channels within six months from the notification, the dispute shall be submitted, at the option of the investor, either to the competent jurisdiction of the State where the investment was made, or to international arbitration.

To this end, each Contracting Party agrees in advance and irrevocably to the settlement of any dispute by this type of arbitration. Such consent implies that both Parties waive the right to demand that all domestic administrative or judiciary remedies be exhausted.

3. In case of international arbitration, the dispute shall be submitted for settlement by arbitration to one of the hereinafter mentioned organizations, at the option of the investor :

- an ad hoc arbitral tribunal set up according to the arbitration rules laid down by the United Nations Commission on International Trade Law (U.N.C.I.T.R.A.L.);

- the International Centre for the Settlement of Investment Disputes (I.C.S.I.D.), set up by the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on March 18, 1965, when each State party to this Agreement has become a party to the said Convention.

As long as this requirement is not met, each Contracting Party agrees that the dispute shall be submitted to arbitration pursuant to the Rules of the Additional Facility of the I.C.S.I.D.

- the Arbitral Court of the International Chamber of Commerce in Paris;
- the Arbitration Institute of the Chamber of Commerce in Stockholm.

4. At any stage of the arbitration proceedings or of the execution of an arbitral award, none of the Contracting Parties involved in a dispute shall be entitled to raise as an objection the fact that the investor who is the opposing party in the dispute has received compensation totally or partly covering his losses pursuant to an insurance policy or to the guarantee provided for in Article 6 of this Agreement.

5. The arbitral tribunal shall decide on the basis of the national law, including the rules relating to conflicts of law, of the Contracting Party involved in the dispute in whose territory the investment has been made, as well as on the basis of the provisions of this Agreement, of the terms of the specific agreement which may have been entered into regarding the investment, and of the principles of international law.

6. The arbitral awards shall be final and binding on the parties to the dispute. Each Contracting Party undertakes to execute the awards in accordance with its national legislation.

ARTICLE 10 MOST FAVOURED NATION

In all matters relating to the treatment of investments the investors of each Contracting Party shall enjoy most-favoured-nation treatment in the territory of the other Party.

ARTICLE 11 DISPUTES BETWEEN THE CONTRACTING PARTIES RELATING TO THE INTERPRETATION OR APPLICATION OF THIS AGREEMENT

1. Any disputes relating to the interpretation or application of this Agreement shall be settled as far as possible through diplomatic channels.

2. In the absence of a settlement through diplomatic channels, the dispute shall be submitted to a joint commission consisting of representatives of the two Parties; this commission shall convene without undue delay at the request of the first party to take action.

3. If the joint commission cannot settle the dispute, the later shall be submitted, at the request of either Contracting Party, to an arbitration court set up as follows for each individual case:

Each Contracting Party shall appoint one arbitrator within a period of two months from the date on which either Contracting Party has informed the other Party of its intention to submit the dispute to arbitration. Within a period of two months following their appointment, these two arbitrators shall appoint by mutual agreement a national of a third State as Chairman of the arbitration court.

If these time limits have been complied with, either Contracting Party shall request the President of the International Court of Justice to make the appointment(s).

If the President of the International Court of Justice is a national of either Contracting Party or of a State with which one of the Contracting Parties has no diplomatic relations or if, for any other reason, he cannot exercise this function, the Vice-President of the International Court of Justice shall be requested to make the appointment(s).

4. The court thus constituted shall determine its own rules of procedure. Its decision shall be taken by a majority of the votes; they shall be final and binding on the Contracting Parties.

5. Each Contracting Party shall bear the cost resulting from the appointment of its arbitrator. The expenses in connection with the appointment of the third arbitrator and the administrative costs of the court shall be borne equally by the Contracting Parties.

ARTICLE 12 PREVIOUS INVESTMENTS

This Agreement shall also apply to investments made before its entry into force by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the latter's laws and regulations.

ARTICLE 13 ENTRY INTO FORCE AND DURATION

1. This Agreement shall enter into force one month after the date of exchange of the instruments of ratification by the Contracting Parties. The Agreement shall remain in force for a period of ten years.

Unless notice of termination is given by either Contracting Parties at least six months before the expiry of its period of validity, this Agreement shall be tacitly extended each time for a further period of ten years, it being understood that each Contracting Party reserves the right to terminate the Agreement by notification given at least six months before the date of expiry of the current period of validity.

2. Investments made prior to the date of termination of this Agreement shall be covered by this Agreement for a period of ten years from the date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE atKiev....., this 20th day ofMay.....1996, in two original copies, each in the French, Dutch, English and Ukrainian languages, all texts being equally authentic. The text in the English language shall prevail in case of difference of interpretation.

**FOR THE BELGO-LUXEMBURG
ECONOMIC UNION:**

For the Government of the
Kingdom of Belgium,
acting both in its own name and
in the name of the Government of
the Grand-Duchy of Luxemburg:

For the Government of the
Region of Wallonia:

For the Government of the
Region of Flanders:

For the Government of the Region
of Brussels-Capital:

**FOR THE GOVERNMENT OF
UKRAINE**

